

ΧΩΡΙΣ ΑΝΤΙΚΤΥΠΟ ΣΤΗΝ ΑΓΟΡΑ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

Μείωση του χάσματος που παρατηρείται παραδοσιακά στην Ε.Ε, σε ό,τι αφορά τον αριθμό των γυναικών αποφοίτων θετικών επιστημών σε σχέση με τους άνδρες, κατέγραψε κατά την περίοδο 1998-2001 η Ευρωπαϊκή Στατιστική Υπηρεσία (Eurostat). Το κλείσιμο της «ψαλίδας» ήταν ιδιαίτερα εμφανές στον κλάδο των μηχανικών.

Πάντως, σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, που δόθηκαν στη δημοσιότητα τον Ιούνιο, **αν και οι γυναίκες μηχανικοί αυξάνονται διαρκώς, αυτή η ανοδική τάση δεν αντικατοπτρίζεται στην απασχόλησή τους.** Αντίθετα, το σημερινό «υψηλό» μερίδιο των ανδρών στην αγορά εργασίας εκτιμάται ότι θα αυξηθεί περαιτέρω στα επόμενα χρόνια.

Αναλυτικότερα, στην έκθεση της Eurostat, με τίτλο «Γυναίκες, επιστήμη και τεχνολογία: Εκτιμώντας την πρόσφατη πρόοδο προς την ισότητα των δύο φύλων», τονίζεται ότι «τα στατιστικά στοιχεία αποτελούν συνεχή απόδειξη της μείωσης του χάσματος μεταξύ των ανδρών και γυναικών αποφοίτων των θετικών επιστημών, ιδιαίτερα της μηχανικής».

Από το 1998 έως το 2001, τα ποσοστά των αποφοίτων μηχανικής και συναφών κλάδων στην Ευρωπαϊκή Ένωση των «15» αυξήθηκαν κατά 8,3%, αλλά αυτή η αύξηση ήταν περισσότερο εμφανής στις γυναίκες, στην περίπτωση των οποίων ανήλθε σε 31%.

Πράγματι, αν και οι γυναίκες αντιπροσωπεύουν λίγο περισσότερο από το 20% των αποφοίτων μηχανικών, «ευθύνονται» για το 56.5% της προαναφερθείσας αύξησης στην ΕΕ των 15 (και για το 35.6% στην ΕΕ των 25). Και όμως: κατά τα φαινόμενα, οι γυναίκες μηχανικοί θα δυσκολευτούν να βρουν δουλειά, τουλάχιστον περισσότερο από ό,τι οι άνδρες συνάδελφοί τους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις της Eurostat, **το μερίδιο των ανδρών μηχανικών στην αγορά εργασίας θα αυξηθεί περαιτέρω και θα ξεπεράσει το σημερινό 69% στα επόμενα χρόνια.**

» **84.000 ΝΕΕΣ ΜΗΧΑΝΙΚΟΙ
ΤΟ 2001 ΣΤΗΝ ΕΕ ΤΩΝ 25**

Από το 1998 έως το 2001, ένας αυξανόμενος αριθμός ανδρών και γυναικών αποφοίτησαν από σχολές θετικών επιστημών, στα μαθηματικά και την πληρο-

φορική (+25.2%) καθώς και στη μηχανική (+8.3%). Παρόλο που οι γυναίκες αποτελούν μόλις το 20% των διδακτόρων στη μηχανική, ο αριθμός τους αυξάνεται με μεγαλύτερο ρυθμό. **Μόνο το 2001, η αγορά εργασίας της Ευρώπης των 25 «κέρδισε» περίπου 84.000 γυναίκες μηχανικούς, σε σύγκριση με 380.000 άνδρες.**

Εξάλλου, όπως τονιζόταν σε περσινή ανακοίνωση της Κομισιόν με τίτλο «Οι ερευνητές στον Ευρωπαϊκό Χώρο Ερευνας», **εν έτει 2001 σε γυναίκες (όχι μόνο μηχανικούς) αναλογούσε περίπου το 40% των διδακτορικών που είχαν απονεμηθεί στην Ευρωπαϊκή Ένωση,** πράγμα που αποδεικνύει ότι αυξάνεται ο αριθμός των γυναικών ερευνητών με υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης. «Η αύξηση των γυναικών αποφοίτων θετικών επιστημών δείχνει ότι οι προσπάθειες για αύξηση του γυναικείου εργατικού δυναμικού στην επιστήμη και την τεχνολογία έχουν οδηγήσει σε κάποια αρχική πρόοδο», δήλωσε ο αρμόδιος για την Ευρωπαϊκή Έρευνα Επίτροπος, **Φίλιπ Μπουσκίν,** σχολιάζοντας τη σημαντική αύξηση των γυναικών μηχανικών.

«Όμως τώρα», πρόσθεσε, **«οι κυβερνήσεις, τα πανεπιστήμια και ειδικά η βιομηχανία οφείλουν να λάβουν μέτρα για να διασφαλίσουν ότι η απασχόληση των γυναικών ερευνητών θα αυξηθεί πράγματι, ιδιαίτερα στις φυσικές επιστήμες και τη μηχανική.** Προκειμένου να ενισχυθεί αυτό το ανθρώπινο δυναμικό, οι θετικές επιστήμες και η μηχανική πρέπει να αποτελούν ελκυστικό χώρο εργασίας για τις γυναίκες».

» **ΛΙΓΟΤΕΡΕΣ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΕΣ ΕΥΚΑΙΡΙΕΣ
ΓΙΑ ΤΙΣ ΓΥΝΑΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΕΣ**

Σύμφωνα με τις σημερινές τάσεις, οι γυναίκες είναι πιο πιθανό να επιλέξουν μη-ερευνητική απασχόληση μετά την αποφοίτηση, απ' ό,τι οι άνδρες. Η έντονη αύξηση των γυναικών μηχανικών δεν φαίνεται να έχει αντίκτυπο στην εκπροσώπησή τους στην εργασία στους τομείς της επιστήμης και της μηχανικής, όπου το χάσμα των δύο φύλων στην πραγματικότητα διευρύνεται.

Στους τομείς αυτούς ο αριθμός των ανδρών μηχανικών αυξήθηκε κατά 4.9% από το 1998 έως το 2002, ενώ η αύξηση κυμάνθηκε μόλις στο 4.2% για τις γυ-

ναίκες, οι οποίες αποτελούν ήδη μειονότητα (31%). Στους τομείς έρευνας και τεχνολογίας, οι γυναίκες αποτελούν μεγαλύτερο ποσοστό των τεχνικών θέσεων απ' ό,τι των ερευνητικών.

Επιπλέον, έχει διαπιστωθεί μια νέα τάση, σύμφωνα με την οποία οι γυναίκες είναι συγκεντρωμένες σε περιοχές με χαμηλή χρηματοδότηση, ενώ οι άνδρες ερευνητές σε περιοχές με καλύτερη χρηματοδότηση. Αυτό έχει αρνητικές επιπτώσεις στη διαφάνεια και τη δημοκρατία στην επιστήμη στην Ευρώπη, αλλά και στις αλλαγές στις υποδομές που απαιτούνται για να τηρηθούν οι στόχοι της Λισαβόνας και να εξελιχθεί η Ευρώπη στην πιο ανταγωνιστική «με βάση τη γνώση» οικονομία στον κόσμο.

» **ΜΟΝΟ ΤΟ 15% ΤΩΝ ΕΡΕΥΝΗΤΩΝ
ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΕΙΝΑΙ ΓΥΝΑΙΚΕΣ**

Η «γλώσσα των αριθμών» για τη θέση γενικά των γυναικών επιστημόνων (όχι μόνο των μηχανικών) στην αγορά εργασίας της ΕΕ είναι σκληρή: τα υπάρχοντα στατιστικά στοιχεία πιστοποιούν ότι οι ανισότητες μεταξύ επιστημόνων των δύο φύλων παραμένουν, καίτοι σαφώς αποδυναμωμένες, εν συγκρίσει με το πρόσφατο παρελθόν.

Γυναίκες είναι περίπου 30% των ερευνητών στον δημόσιο τομέα, αλλά μόνον 15% των ερευνητών στη βιομηχανία. Τα ποσοστά αυτά σχετικά με τη συλλογική συμμετοχή των γυναικών δεν μπορούν να αποκρύψουν το ευρέως γνωστό φαινόμενο «φυλλορροούστων ποσοστών» ("leaky pipeline"), δηλαδή τη δυσανάλογη μείωση του αριθμού των γυναικών όσο πλησιάζουν την κορυφή της ιεραρχίας: **το ποσοστό των γυναικών καθηγητών τριτοβάθμιας εκπαίδευσης είναι λιγότερο από 10% στην ΕΕ.**

Εξάλλου, ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν τα στοιχεία που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (http://europa.eu.int/comm/research/science-society/women/wssi/downindi_en.html), σύμφωνα με τα οποία **το ποσοστό εκπροσώπων του «ασθενούς» φύλου στις Ακαδημίες Επιστημών δεν υπερβαίνει παγκοσμίως το 3% (!).**